Rada
Evropské unie

Brusel 18. září 2015
(OR. en)

11858/15

LIMITE

VISA 273
CODEC 1166
COMIX 391

PUBLIC

Interinstitucionální spisy:
2014/0094 (COD)
2014/0095 (COD)

POZNÁMKA

Odesílatel:	Předsednictví
Datum:	24. září 2015
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Smíšený výbor
Č. dok. Komise:	8401/14 VISA 90 CODEC 971 COMIX 201 (COM(2014) 164 final) 8406/14 VISA 91 CULT 56 CODEC 974 COMIX 202 (COM(2014) 163 final
Předmět:	Vízový balíček – návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o kodexu Unie o vízech (vízový kodex) (přepracované znění) – návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zavedení cestovních víz

I. Aktuální stav

Dne 2. dubna 2014 předložila Komise návrh „vízového balíčku“, který obsahuje návrh na přepracování nařízení o kodexu Unie o vízech[1] (dále jen vízový kodex) a návrh nařízení, jehož cílem je zavedení cestovních víz[2].

[1] Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 810/2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex) (viz 8401/14).

[2] Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zavedení cestovních víz a o změně Úmluvy k provedení Schengenské dohody a nařízení (ES) č. 562/2006 a (ES) č. 767/2008 (viz 8406/14).

Návrh nařízení o přepracování **vízového kodexu** zohledňuje zvýšený politický důraz, který se přikládá pozitivnímu dopadu vízové politiky na širší ekonomiku Evropské unie a zejména na cestovní ruch. Cílem tohoto návrhu je zajistit větší soulad s růstovými cíli strategie Evropa 2020 a přispět k zajištění hospodářského růstu a zároveň zachovat soudržnost s jinými politikami Unie, např. v oblasti vnějších vztahů, obchodu, vzdělávání, kultury a cestovního ruchu.

Za účelem dosažení tohoto cíle návrh obsahuje řadu změn, které usnadňují možnosti cestování pro legálně cestující osoby a zjednodušují právní rámec v zájmu členských států. Návrh rovněž stanoví nové kategorie žadatelů o víza, které by z těchto zjednodušených postupů měly prospěch. Některé zjednodušené postupy se vztahují na všechny žadatele, zatímco jiné se vztahují pouze na určité kategorie příjemců: „žadatele registrované ve VIS“, „pravidelné cestující registrované ve VIS“ a „blízké příbuzné“ občanů Unie.

Pokud jde o návrh nařízení o **cestovních vízech**, tento návrh stanoví nový typ víza nazvaný „cestovní vízum“. Cílem návrhu je zaplnit mezeru v právní úpravě tím, že se zavede nové povolení pro osoby, které mají oprávněný zájem nebo potřebu pobývat v schengenském prostoru déle než 90 dní, ale v žádném členském státě nepobývají tak dlouho, aby si tam zřídily bydliště. Tento návrh by tudíž přinesl řešení pro některé kategorie osob, které mají takový oprávněný zájem nebo potřebu, jako například umělci realizující živá vystoupení, sportovci a jejich realizační týmy, kteří cestují z jednoho členského státu do druhého. Délka povoleného pobytu v rámci schengenského prostoru by se zvýšila na jeden rok s možností prodloužení o další rok, ale byla by omezena na 90 dnů během jakéhokoli období 180 dnů pro každý členský stát. Pro tento návrh by mohl být důležitý budoucí systém vstupu/výstupu (EES), neboť umožní výpočet délky povoleného pobytu všech státních příslušníků třetích zemí.

Pokud jde o jednání v Evropském parlamentu, zpravodajem pro návrh o přepracovaném znění vízového kodexu je pan López Aguilar (LIBE, S&D) a zpravodajem pro návrh, jehož cílem je zavedení cestovního víza, byl jmenován pan Brice HORTEFEUX (LIBE, EPP). Návrhy zpráv byly předloženy dne 14. září v rámci Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE). Hlasování o změnách k oběma návrhům bude pravděpodobně dne 13. října 2015.

Pokud jde o jednání v Radě, Pracovní skupina pro víza zahájila první čtení návrhu v červnu roku 2014. Jednání se zaměřila na soubor zjednodušení, která jsou považována za zvlášť problematická a pro která musí být nalezena vhodná řešení. Rada se obává zejména toho, aby se nalezla odpovídající rovnováha mezi podporou hospodářského růstu prostřednictvím cestovního ruchu v rámci Evropské unie a zároveň předcházením nedovolenému přistěhovalectví a bezpečnostním rizikům. V této souvislosti existuje několik nevyřešených otázek, které jsou vnímány jako citlivé a u kterých by politické vedení ze strany ministrů výrazně napomohlo pokroku v jednáních.

II. Nevyřešené otázky

Předsednictví tudíž ministry vyzývá, aby se vyjádřili k těmto otázkám:

1) Povinné vydávání víz pro více vstupů (MEV) platných po dobu tří nebo pěti let pro cestující zaregistrované v systému VIS (čl. 21 odst. 3 a 4)

Podle návrhu Komise vydávají konzuláty víza pro více vstupů platná po dobu tří let pro cestující zaregistrované v systému VIS, kteří legálním způsobem využili dvě dříve získaná víza. Cestujícím zaregistrovaným v systému VIS, kteří legálním způsobem využili vízum pro více vstupů platné po dobu tří let, se udělí vízum pro více vstupů s dobou platnosti pět let pod podmínkou, že je žádost podána do jednoho roku od data ukončení platnosti víza pro více vstupů platného po dobu tří let.

Velká většina delegací nesouhlasí s návrhem, aby v případě splnění všech podmínek neměly konzuláty jinou možnost než vydat vízum pro více vstupů (tj. buď vydají vízum pro více vstupů, nebo nevydají vůbec žádné vízum) bez jakékoliv flexibility, pokud jde o dobu platnosti víz pro více vstupů, a to dokonce i v případě, že žadatel o toto vízum nepožádal. Někteří se vyslovili pro zavedení možnosti přizpůsobit dobu platnosti víza pro více vstupů konkrétním potřebám a požadavkům žadatele a vydat vízum s kratší dobou platnosti.

Komise na druhé straně zdůrazňuje, že její přístup by vedl k harmonizovaným postupům a zamezil by spekulativnímu podávání žádostí o víza („visa shopping“). Komise rovněž argumentuje tím, že by tento systém mohl zmírnit pracovní zátěž konzulátů, které by měly méně žádostí k přezkoumání. Připomíná rovněž, že by pomohl naplnit ekonomický cíl přepracovaného návrhu, neboť tito cestující s dobrými úmysly by tak mohli do EU cestovat častěji, ať už soukromě nebo pracovně.

S ohledem na tyto skutečnosti by předsednictví chtělo ministry vyzvat, aby vyjádřili své stanovisko k těmto otázkám:

– Mělo by vydávání víz pro více vstupů pro cestující zaregistrované v systému VIS, kteří splňují požadované podmínky, být povinné?

– Měly by mít konzuláty možnost stanovit kratší délku platnosti víza pro více vstupů než Komisí navrhovaných 3 nebo 5 let?

2) Zrušení stávajícího článku 15 vízového kodexu, který stanoví cestovní zdravotní pojištění (TMI)

Komise ve svém návrhu navrhla zrušit požadavek pro žadatele o vízum, aby prokázali, že mají dostatečné a platné cestovní zdravotní pojištění, neboť se domnívá, že skutečná přidaná hodnota požadavku na cestovní zdravotní pojištění nikdy nebyla zjištěna.

Převážná většina delegací byla důrazně proti této změně a požadovala opětovné vložení tohoto ustanovení. Vzhledem k informacím o existenci velkého množství neuhrazených dluhů v nemocnicích za zdravotní péči poskytnutou „cizincům“ vyzývají delegace k tomu, aby byl současný systém zdokonalen, a nikoli zrušen.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti předsednictví navrhuje znovu vložit článek o cestovním zdravotním pojištění a vyzývá ministry, aby předložili podněty ke zlepšení systému s cílem předcházet jeho zneužití.

Souhlasí ministři s tímto návrhem ?

3) Rozsah definice „blízkých příbuzných“ občanů Unie (čl. 2 odst. 7)

Komise navrhla ustanovení s cílem usnadnit rodinné návštěvy blízkých příbuzných občanů Unie pobývajících na území členského státu, jehož jsou státními příslušníky, a blízkých příbuzných občanů Unie pobývajících ve třetí zemi, kteří chtějí společně navštívit členský stát, jehož je dotyčný občan Unie státním příslušníkem. Je třeba uvést, že některé nedávno uzavřené dohody o zjednodušení vízového režimu již tuto možnost stanoví. Blízcí příbuzní občanů Unie patří mezi nové kategorie žadatelů, kteří by měli nárok na celou řadu procesních zjednodušení. Termínem „blízcí příbuzní“ se rozumí manžel či manželka, děti, rodiče, vykonavatelé rodičovské odpovědnosti, prarodiče a vnoučata.

Mnoho delegací vyjádřilo obavy nebo nesouhlas s vytvořením této nové kategorie žadatelů, přičemž hlavním důvodem je skutečnost, že tato definice zahrnuje příliš mnoho osob a jde nad rámec toho, co stanoví směrnice 2004/38/ES[1]. Směrnice stanoví na jedné straně podmínky výkonu práva volného pohybu a pobytu na území členských států občany Unie a jejich rodinnými příslušníky a na druhé straně práva trvalého pobytu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků na území členských států. Směrnice vymezuje rodinné příslušníky takto: i) manžel nebo manželka, ii) partner, se kterým občan Unie uzavřel registrované partnerství, iii) potomci v přímé linii, kteří jsou mladší 21 let nebo jsou vyživovanými osobami, a takoví potomci manžela či manželky nebo partnera či partnerky a iv) předci v přímé linii, kteří jsou vyživovanými osobami, a takoví předci manžela či manželky nebo partnera či partnerky. Zatímco procesní zjednodušení pro rodinné příslušníky stanovené v návrhu odrážejí zjednodušení zakotvená již ve směrnici 2004/38/ES, zjednodušení navrhovaná pro „blízké příbuzné“ jsou v návrhu Komise širší.

S ohledem na výše uvedené by předsednictví chtělo ministry vyzvat, aby vyjádřili své stanovisko k této otázce:

Měl by návrh obsahovat a stanovit procesní zjednodušení pro „blízké příbuzné“ občanů Unie ? Nebo by měla být oblast působnosti návrhu omezena na „rodinné příslušníky“ tak, jak jsou vymezeni již ve směrnici 2004/38/ES ?

4) Udělování víz na vnějších hranicích na základě dočasného režimu (článek 33)

V současné době mohou členské státy udělovat víza na vnějších hranicích pouze v jednotlivých případech na základě individuální situace státních příslušníků třetích zemí.

Mnoho delegátů se domnívá, že možnost, aby členský stát dočasně vydával na vnějších hranicích víza platná pro území vydávajícího členského státu a opravňující držitele k pobytu na maximální dobu 15 dnů, bude mít nejen nepříznivý dopad na stávající infrastrukturu některých členských států, ale rovněž zvýší bezpečnostní rizika a z dotčených vnějších hranic učiní slabá místa využívaná ke vstupu do schengenského prostoru.

[1] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států.

S ohledem na výše uvedené navrhuje předsednictví tento článek zrušit.

Souhlasí ministři s tímto návrhem?

5) Oblast působnosti návrhu o cestovních vízech (T-vízum)

Pracovní skupina pro víza zahájila první přezkum návrhu v lednu roku 2015. Součástí návrhu je, že v zásadě jakýkoliv státní příslušník třetí země může požádat o udělení cestovního víza, pokud je schopen řádným způsobem prokázat, že zamýšlí zůstat na území dvou nebo více členských států po dobu delší než 90 dní, aniž by na území některého z těchto členských států pobýval déle než 90 dní.

Značný počet delegací vyjádřil velké znepokojení, pokud jde o okruh osob, jimž může být cestovní vízum uděleno, a obtížnou kontrolu pohybu cestujících vyplývající z neexistence hraničních kontrol v schengenském prostoru. Bylo proto navrženo osobní působnost návrhu zúžit na konkrétní kategorie žadatelů, kteří mají oprávněný zájem nebo potřebu cestovat v rámci schengenského prostoru po dobu delší než 90 dní.

Předsednictví by tudíž chtělo ministry vyzvat, aby vyjádřili své stanovisko k této otázce:

Které kategorie žadatelů by s ohledem na zúžení oblasti působnosti návrhu zaměřeného na zavedení cestovního víza (T-vízum) měly výhod vyplývajících ze zavedení navrhovaného cestovního víza využívat?

III. Závěr

Výbor stálých zástupců / Rada se vyzývají, aby výše uvedené otázky projednaly za účelem dalšího jednání v přípravných orgánech Rady.

_____